

Sygn. akt I UK 214/14

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z odwołania P. Spółki z o.o. z siedzibą w M.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.
z udziałem zainteresowanych: P. W. i M. C.
o podleganie ubezpieczeniu wypadkowemu i składki,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 26 listopada 2014 r.,
skargi kasacyjnej P. Spółki z o.o. w M.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 16 lipca 2013 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 16 lipca 2013 r. po rozpoznaniu apelacji płatnika składek P. Sp. z o.o. z siedzibą w M. od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w C. z dnia 2 lipca 2012 r. oddalającego odwołania płatnika składek od dwóch decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C. z dnia 20 czerwca 2011 r. stwierdzających, że zainteresowani zleceniobiorcy płatnika M. C. i P. W. podlegali obowiązkowo, oprócz ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowych, także ubezpieczeniu wypadkowemu w 2008 r., w okresach wskazanych w tych decyzjach oraz ustalających, że kwoty wypłaconych zainteresowanym diet z tytułu wyjazdów służbowych stanowią podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia

społeczne i zdrowotne, zmienił ten wyrok i poprzedzając go decyzje organu rentowego o tyle tylko, że ustalił, iż wartość należności z tytułu podróży służbowych nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne zainteresowanych (pkt I wyroku), natomiast oddalił apelację w pozostałej części (pkt II wyroku).

Sąd Apelacyjny oddalił apelację w części dotyczącej objęcia zainteresowanych zleceniobiorców obowiązkowym ubezpieczeniem wypadkowym, dzieląc stanowisko Sądu Okręgowego, że zainteresowani - zatrudnieni na podstawie umów zlecenia na stanowiskach kierowców samochodów ciężarowych - wykonywali usługi kierowania pojazdem w miejscu prowadzenia przez płatnika-zleceniodawcę działalności, dlatego powinni być objęte ubezpieczeniem wypadkowym. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, miejscem wykonywania działalności przez zleceniodawcę w rozumieniu obowiązującego w spornym okresie art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.), było także wyznaczone zleceniobiorcy przez zleceniodawcę miejsce wykonywania pracy, a zatem przestrzeń świadczenia usług na podstawie umowy zlecenia. W takim znaczeniu, „miejsce prowadzenia działalności” obejmowało obszar geograficzny, na którym świadczone były usługi transportowe. Jeśli miejsce wykonywania zlecenia wyznacza podmiot zatrudniający (zleceniodawca), jak w przedmiotowej sprawie, to ma także obowiązek zapewnienia bezpiecznych warunków pracy, który stanowi element profilaktyki antywypadkowej. Sąd Apelacyjny uwzględnił natomiast apelację w części kwestionującej wliczenie do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne - należności z tytułu podróży służbowych.

W skardze kasacyjnej płatnik składek zaskarżył wyrok w całości, zarzucając naruszenie: 1/ art. 12 ust. 3 ustawy systemowej w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2009 r. przez błędną wykładnię i uznanie, że powierzenie przez skarżącego świadczenia określonych usług zleceniobiorcom-zainteresowanym było równoznaczne z „rozciągnięciem” miejsca wykonywania działalności zleceniodawcy w rozumieniu tego przepisu na obszar geograficzny (przestrzeń) wykonywania usług transportowych, nad którymi skarżący nie miał realnej kontroli nad zleceniobiorcami, którzy mogli je wykonywać w dowolnym czasie i ze swobodą

wyboru sposobu wykonywania usług (tras, po których się poruszali). Jako okoliczność uzasadniającą przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano potrzebę „wykładni przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2009 r. w zakresie przepisów dotyczących braku obowiązku objęcia ubezpieczeniem wypadkowym osób wykonujących pracę poza siedzibą bądź miejscem prowadzenia działalności zleceniodawcy”.

W konsekwencji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości oraz poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania oraz rozstrzygnięcia o kosztach postępowania za wszystkie instancje, ewentualnie o uchylenie wyroków Sądów obu instancji i orzeczenie co do istoty sprawy przez ustalenie, że zainteresowani nie podlegali obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu w okresach wskazanych w decyzjach organu rentowego oraz zasądzenie od organu rentowego na rzecz skarżącego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie jej do rozpoznania wobec utrwalonej judykatury Sądu Najwyższego, który wielokrotnie i jednolicie wyjaśniał, że zleceniobiorca wykonujący prace w miejscach wynikających ściśle ze zleceń zleceniodawcy podlegał obowiązkowemu ubezpieczeniu wypadkowemu w rozumieniu art. 12 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z: 28 stycznia 2011 r., I UK 153/10; 28 lutego 2011 r., I UK 264/10; 10 marca 2011 r., III UK 87/10; 24 marca 2011 r., I UK 185/10; 6 października 2009 r., II UK 40/09, OSNP 2011 nr 11-12, poz. 158). Wykładnia taka jest adekwatna do umów zlecenia zawieranych w transporcie międzynarodowym, który z natury rzeczy polega na świadczeniu usług transportowych także poza granicami Polski. Taka jednolita interpretacja sądowa została w pełni zaakceptowana przez ustawodawcę, który z dniem 1 stycznia 2010 r., na mocy art. 1 pkt 2 lit. b) ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy o systemie

ubezpieczeń społecznych oraz ustawy - Prawo bankowe (Dz.U. Nr 71, poz. 609 ze zm.), uchylił sporny przepis stosownie do interpretacji wynikającej z licznych judykatów najwyższej instancji sądowej. W konsekwencji w przedmiotowej sprawie nie było potrzeby powielania utrwalonej wykładni zawartej w wyżej powołanych jednolitych orzeczeniach Sądu Najwyższego, przeto oczywiście bezzasadna skarga kasacyjna podlegała oddaleniu w zgodzie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.